

Det er Folkene i Byen, der leve af det Arbejde, som fremkaldes ved Havnen. Denne Havn har Staten anlagt, denne Havn holder Staten vedlige, og denne Havns Interesser have været befordrede ved store Statstilskud og ved Subsidier af forskellig Art, og hvad enten de nu komme Landbruget eller andre til gode, komme de sandelig ogsaa Havnen og Byen til gode (Afbyrdelse). . . Ja, selvfølgelig da Byens Folk lever af Havnen og af alt, hvad der rører sig der. Det er det første, der skal slaas fast. Dernæst maa det slaas fast, at denne By er i Opkomst. Det kan ikke nytte, at det ærede Medlem fortæller, at det er Arbejdere. Ja, men det er meget godt at være Arbejder paa et Sted, hvor der er godt Arbejde, og disse Mennesker have for en Del i hvert Fald købt deres Grunde paa en Tid, hvor Prisene vare betydeligt lavere end nu. Speculationen med Grundene viser netop, at Byen er i Opkomst, og de, der i sin Tid have købt deres Grunde og nu ere Gjere af Husene, de maa vel have tjent paa dem, og det er vel ikke alle sammen Folk, der ere flyttede til Kjøbenhavn. Jeg er vis paa, at adskillige af dem leve derovre endnu og sidde med Grunde, med Ejendomme med stadig stigende Værdi. Det er egentlig det, jeg har at fremhæve, alle de andre Spørgsmaal skal jeg ikke indlade mig paa, heller ikke Havnens Rentabilitet. Det er jo en given Ting, at selv om der er et vist Overstus af denne Havn, saa kan der komme ny Fordringer til næste Aar eller om nogle faa Aar, som ganske sluge dette Overstus. Disse Beregninger om Overstus af Statsanstalter i den Henseende etc. skal man ikke lægge for megen Vægt paa, i Særdeleshed da alle ekstraordinære Udgifter ofte opføres paa helt andre Konti. Det vilde være meget glædeligt, om Havnen vilde gaa frem bestandig, saa vilde ogsaa Byen gaa frem. Jeg maa holde mig til den ærede Ordførers Udtalelser, at gaar det saaledes med det grønne Træ, hvorledes skal det saa gaa med det tørre. Thi der er ingen Tvivl om, at Esbjerg er en By i Opkomst, og vi have Byer, for hvilket det stadig gaar tilbage, ja endog Byer, hvor Folkemængden stadig gaar tilbage, og hvad det betyder i vore Dage, at Folkemængden gaar tilbage for en By, behøver jeg ikke nærmere at dvæle ved. Og at hjælpe disse andre Byer, specielt dem, der have lidt mere eller mindre Skade ved Esbjerg, — det ærede Medlem kan nok have Ret i, at de ogsaa kunne have haft Fordel af Esbjerg, hvis de da have forstaaet at benytte den — ved at lægge store kostbare Havne an, som det ærede Medlem vil, det

kunde dog maaske føre for vidt. Der er saa mange store Forslag om ekstraordinære Udgifter til Havne, at det er en Vej, man vist maa betænke sig paa at slaa ind paa. Hvis Forholdene ere saa ekstraordinære, som ogsaa den ærede Ordfører antydede, og hvis de af Grunde, som jeg for Næsten ikke her nærmere kan undersøge, og som man i øvrigt maa undre sig over ere til Stede, ikke kunne faa Laan som andre Kommuner paa rimelige Vilkaar, ser jeg ikke, at der er andet at gøre, end at der kunde være Spørgsmaal om, at Staten traadte til med et Laan, efter min Mening dog ingenlunde disse kolossale Beløb, hverken de 300,000 Kr. eller maaske ikke en Gang de 150,000, men et mindre Laan til de nødvendige Foranstaltninger, og paa rimelige Vilkaar kunde der nok være Tale om, naar Forholdene, som det paaistaas, ere saa ekseptionelle. Jeg skal til Slut over for det ærede Medlem hævde, at jeg paa ingen Maade er en Fjende af Esbjerg eller vil bekæmpe dens Interesser o. s. v. Jeg har ikke udtalt et eneste Ord om, at Esbjerg skulde være et overflødig Sted, som man skulde se at blive af med, paa ingen Maade. Jeg har netop fremhævet, at jeg fuldstændig deler den Mening, at det er berettiget, at Havnen er bleven anlagt. Men det er en Overdrivelse, at fordi Staten en Gang har anlagt en Havn der, saa skulde den sætte alle andre Hensyn til Side for at fremme denne Havns Interesse. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem fra Esbjerg velstelsvis fik alle de 114 Kredse, for paa den Maade vilde vi saa en vis Nætfærdighed ind i alle de Forslag, som det ærede Medlem stadig stiller med Hensyn til Esbjerg. Og jeg maa sige til det ærede Medlem, at for mit Vedkommende er det gaaet aldeles saaledes, som det gik i Fablen med Ulven og Lammene. Da tilsidst Ulven kom, var der ingen, der vilde tro paa det. Det ærede Medlem taler saa ofte og stiller saa mange Forslag til Gavn for sin Valgkreds, at naar der maaske endelig en Gang kommer et Forslag, som der er noget i, saa er der ingen, der vil tro paa det.

Med Hensyn til Konsulenten i Svineavl, da er min Stilling ganske simpelt

Rettelse.

Sp. 2560, L. 25 f. n.: „25 Fod“ skal være: „2,500 Fod“.